МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 7

Матеріали

Звітної науково-практичної конференції
“Теоретико-методологічні засади та соціальна практика модернізації України: політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми”
м. Київ, МАУП, 29 листопада 2018 р.

IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Проблеми і перспективи соціально-економічного розвитку України в умовах європейської інтеграції”
м. Київ, МАУП, 14 листопада 2018 р.

Міжнародної наукової конференції
“Сучасні аспекти модернізації освіти в Україні: стан, проблеми, тенденції розвитку”
м. Київ, МАУП, 7 грудня 2018 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2018

ББК 63.3(4УКР)я43
С76

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 10 від 31.10.18)

Редакційна колегія:
М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко (заступник голови), д-р наук з держ. упр., проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
А. М. Кислий, д-р юрид. наук., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП "Видавничий дім "Персонал", 2008 —

С76 Вип. 7: Матеріали. звітн. наук.-практ. конф. "Теоретико-методологічні засади та соціальна практика модернізації України: політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми", 29 листопада 2018 р.; IV Всеукр. наук.-практ. конф. "Проблеми і перспективи соціально-економічного розвитку України в умовах європейської інтеграції", 14 листопада 2018 р.; Міжнар. наук. конф. "Сучасні аспекти модернізації освіти в Україні: стан, проблеми, тенденції розвитку", 7 грудня 2018 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2018. — 372 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2018
© ДП "Видавничий дім "Персонал", 2018

Підпалий В. Л.
Окремі проблеми стадії підготовчого судового засідання *144*
Кабанова І. А.
Сучасна класифікація валютних ринків та їх учасники *147*
Найченко А. М., Куртакова Г. О.
Докази в господарському процесі: виникнення та розвиток електронного документа *150*
Шевченко В. С.
Стан законодавства у сфері мовних відносин *155*
Мироненко І. В.
Застосування оперативно-господарських санкцій у сфері капітального будівництва *157*
Бондаренко О. Г.
Використання поліграфа під час розслідування заподіяння тяжких тілесних ушкоджень, що спричинило смерть потерпілого *160*

ЕКОНОМІЧНІ ПИТАННЯ

Романова Л. В.
Маркетинг в епоху постмодернізму: проблеми і перспективи розвитку *163*
Дмитренко Г. А.
Унікальна траєкторія модернізації України в контексті реалізації ідеології еколюдиноцентризму *166*
Сафонова В. Є., Кальна-Дубінюк Т. П.
Використання інформаційно-консультаційних технологій для прийняття науково обґрунтованих рішень *169*
Карбовська Л. О.
Конкуренція, маркетинг і конкурентні переваги *171*
Алієва-Барановська В. М.
Удосконалення стратегії розвитку зовнішньоекономічної діяльності України в умовах інтеграційних перетворень *174*
Згалат-Лозинська Л. О.
Інтелектуальний капітал як фактор інноваційного розвитку економіки *177*
Калина А. В.
Причини та наслідки зниження рівня життя населення в Україні *180*
Новальська Н. І.
Застосування сучасних освітніх технологій при викладанні навчальних дисциплін з менеджменту та адміністрування *183*
Тьорло В. О., Мірошниченко В. В.
Модернізація господарства України за принципом зеленої економіки *186*
Бігдаш В. Д.
Виклики та позитивні тренди розвитку страхового ринку України *188*
Чуніхіна Т. С.
Податкова політика: теоретичний аспект *190*

І. В. МИРОНЕНКО
аспірант, НН ІП МАУП

ЗАСТОСУВАННЯ ОПЕРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКИХ САНКЦІЙ У СФЕРІ КАПІТАЛЬНОГО БУДІВНИЦТВА

Господарсько-правова відповідальність за правопорушення в галузі будівництва і в тому числі за договором підряду на капітальне будівництво передбачає застосування до порушників різноманітних господарсько-правових санкцій.

Так до суб'єктів господарських правовідносин у будівельній галузі, відповідно до ч. 1 і 2 ст. 322 за невиконання або неналежне виконання зобов'язань за договором підряду на капітальне будівництво винна сторона сплачує штрафні санкції, а також відшкодовує другій стороні збитки (зроблені другою стороною витрати, втрату або пошкодження її майна неодержані доходи) в сумі, не покритій штрафними санкціями, якщо інший порядок не встановлено законом. Склад та розмір недоліки, виявлені при прийняті робіт (об'єкта), підрядник зобов'язаний усунути за свій рахунок у строки, погоджені з замовником У разі порушення строків усунення недоліків підрядник несе відповідальність, передбачену договором [2].

Разом з цим, цивільним законодавством (ч. 1 ст. 622 ЦК), сплата неустойки і відшкодування збитків, завданих порушенням договірного зобов'язання, від обов'язку виконувати його в натурі [3].

За загальним правилом, встановленим ст. 883 ЦК щодо відповідальності підрядника, ст. 886 ЦК щодо відповідальності замовника та ч. 1 ст. 322 ГК про відповідальність за порушення договори підряду на капітальне будівництво, передбачено застосування штрафних санкцій, а також відшкодування другій стороні збитків)зроблені другою стороною витрати, втрату або пошкодження її майна недодержані доходи) в сумі, не покриті й штрафними санкціями.

До складу збитків, що підлягають відшкодуванню особою, яка допустила господарське правопорушення включаються: вартість втраченого, пошкодженого або знищеного майна, визачена відповідно до вимог законодавства; додаткові витрати (штрафні санкції, сплачені іншим суб'єктам, вартість додаткових робіт, додатково витрачених матеріалів тощо), понесені стороною, яка зазнала збитків внаслідок порушення зобов'язання другою стороною; неодержаний прибуток (втрачена вигода), на який сторона, яка зазнала збитків, мала право розраховувати у разі належного виконання зобов'язання другою стороною; матеріальна компенсація моральної шкоди у випадках, передбачених законом [2].

При визначенні розміру збитків, якщо інше не передбачено законом або договором, враховуються ціни, що існували за місцем виконання зобов'язання на день задоволення боржником у добровільному порядку вимоги сторони, яка зазнала збитків, а у разі якщо вимогу не задоволено у добровільному порядку, – на день подання до суду відповідного позову про стягнення збитків. Виходячи з конкретних обставин, суд може задовольнити вимогу про відшкодування збитків, беручи до уваги ціни на день винесення рішення суду.

Сторони господарського зобов'язання мають право за взаємною згодою заздалегідь визначити погоджений розмір збитків, що підлягають відшкодуванню, у твердій сумі або у вигляді відсоткових ставок залежно від обсягу невиконання зобов'язання

чи строків порушення зобов'язання сторонами. Не допускається погодження між сторонами зобов'язання щодо обмеження їх відповідальності, якщо розмір відповідальності для певного виду зобов'язань визначений законом.

Склад збитків, що підлягають відшкодуванню у внутрішньогосподарських відносинах визначаються відповідними суб'єктами господарювання – господарськими організаціями з урахуванням специфіки їх діяльності.

Учасник господарських відносин, який вчинив господарське правопорушення, зобов'язаний вжити необхідних заходів щодо запобігання збиткам у господарській сфері інших учасників господарських відносин або щодо зменшення їх розміру, а у разі якщо збитків завдано іншим суб'єктам, – зобов'язаний відшкодувати на вимогу цих суб'єктів збитки у добровільному порядку в повному обсязі, якщо законом або договором сторін не передбачено відшкодування збитків в іншому обсязі.

Відповідно до ч. 3 ст. 226 ГК, сторона господарського зобов'язання, яка була своєчасно попереджена другою стороною про можливе невиконання нею зобов'язання і могла запобігти виникненню збитків своїми діями, але не зробила цього, вона позбавляється права на відшкодування збитків крім випадків, коли законом або договором не передбачено інше. Не підлягають відшкодуванню збитки, завдані правомірною відмовою зобов'язаної сторони від подальшого виконання зобов'язання [2].

У сфері будівництва, за договором підряду на капітальне будівництво застосовуються ще такі оперативно-господарські санкції: відмова замовника від прийняття недоброякісно виконаних робіт (об'єктів) та додаткових робіт, виконаних підрядником без узгодження з замовником; відмова від оплати вказаних робіт (об'єктів); призупинення робіт і розірвання; контракту.

Не приймаються і не оплачуються замовником. Об'єкти з недоробками та дефектами, додаткові роботи, що виконані підрядником без узгодження із замовником, а також роботи, що виконанні яких допущено відхилення від проекту, а його вимогу і в установлені ним строки вказані недоліки усуваються підрядником і роботи (об'єкти) приводяться у відповідність із документацією. Якщо підрядник відмовився усунути недоліки, замовник має право доручити цю роботу іншим виконавцям з компенсацією витрат за рахунок підрядника, у тому числі шляхом утримання відповідних сум при розрахунках за виконані роботи. Оплата підряднику за додаткові роботи може здійснюватись, якщо замовник визнає їх необхідність і якщо він без затримки був повідомлений про них [6].

Замовник, як крайній захід, розірвати контракт у разі суттєвого порушення договірних зобов'язань підрядником, яке створює передумови для невиконання замовлення у встановлені строки (при відставанні строків виконання робіт від запланованих графіками, грубих порушеннях вимог будівельних норм і правил тощо). Розірвання контракту підрядником може мати місце, якщо замовник протягом обумовленого строку не виконує своїх зобов'язань (передача будівельного майданчика, документації, устаткування тощо) і цим зумовлює неможливість нормальної діяльності підрядника, якщо замовник не оплачує протягом встановленого строку виконані підрядником роботи.

Підрядник має право не розпочинати роботи якщо замовник у визначені договором підряду строки не передасть підряднику на погодження план фінансування будівництва на поточний рік, а на перехідних будовах – припинити їх виконання, і в разі невжиття замовником необхідних заходів вимагати розірвання договору підряду. Сторона, яка приймає рішення про розірвання контракту, зобов'язана письмово повідомити про це іншу сторону, обґрунтувати причини і надати їй строк для усунення допущених порушень.

Господарсько-правові санкції до порушника можуть застосовуватися протягом встановлених строків позовної давності. Позовна давність для вимог, що випливають з неналежної якості робіт за договором підряду на капітальне будівництво, визначається з дня прийняття роботи замовником і становить: один рік – щодо недоліків некапітальних конструкцій, а у разі якщо недоліки не могли бути виявлені за звичайного способу прийняття роботи – два роки; один рік – щодо стягнення неустойки (пені, штрафу); три роки – щодо недоліків капітальних конструкцій, а у разі якщо недоліки не могли бути виявлені за звичайного способу прийняття роботи, – десять років; тридцять років – щодо відшкодування збитків, завданих замовникові протиправними діями підрядника, які призвели до руйнувань чи аварій ч. 3 ст. 322 ГК) [6].

У разі якщо договором підряду або законодавством передбачено надання гарантії якості роботи і недоліки виявлено в межах гарантійного строку, перебіг позовної давності починається з дня виявлення недоліків.

Джерела

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV // Відомості Верховної Ради, 2003, N 18, N 19-20, № 21–22 ст. 144.
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-1V.// Відомості Верховної Ради (ВВР), 2003, NN 40–44, ст. 356.
4. Вінник О. М. Господарське право: навч. посіб. – 2-ге вид., змін. та доп. – К.: Правова єдність, 2009.
5. Денисенко О. Потреба удосконалення стягнення штрафних санкцій / О. Денисенко // Право України. – 2008. – № 7. – С. 136–140.
6. Щербина В. С. Господарське право: Підруч. / Щербина В. С. – 4-те вид, перероб. і доп. – К.: Юрінком Інтер, 2009 р.